

LEGEA

**asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul
de comandă și din trupele organelor afacerilor interne
și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri**

[Denumirea în redacția [Legii nr.220 din 08.11.2018](#), în vigoare 12.12.2018]

nr. 1544-XII din 23.06.1993

Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.247-251/752 din 17.12.2010

Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.7/220 din 1993

* * *

CUPRINS

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Tipurile de asigurare cu pensii

[Articolul 2.](#) Condițiile de asigurare cu pensii

[Articolul 3.](#) Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii în termen și familiile lor

[Articolul 4.](#) Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii care îndeplinesc serviciu prin contract și familiile lor

[Articolul 5.](#) *Abrogat*

[Articolul 6.](#) Pensiile pentru familiile pensionarilor decedați

[Articolul 7.](#) Dreptul de alegere a pensiei

[Articolul 8.](#) Mijloacele de plată a pensiilor, ajutoarelor bănești și compensațiilor

[Articolul 9.](#) Ajutoarele bănești și compensațiile

[Articolul 10.](#) *Abrogat*

[Articolul 11.](#) Asigurarea cu pensii a pensionarilor din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, familiilor lor

[Articolul 12.](#) Pensiile pentru persoanele care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobil

Capitolul II

PENSIILE PENTRU VECHIME ÎN MUNCĂ

[Articolul 13.](#) Condițiile de stabilire a pensiei

[Articolul 14.](#) Mărimea pensiilor

[Articolul 15.](#) *Abrogat*

[Articolul 16.](#) Majorarea pensiei pentru vechime în muncă pentru participanții la acțiuni de luptă în timp de pace, pentru persoanele supuse represiunilor nedrepte și pentru familiile acestora

[Articolul 17.](#) *Abrogat*

[Articolul 18.](#) Calcularea vechimii în muncă

Capitolul III

PENSIILE DE DIZABILITATE

[Articolul 19.](#) Condițiile de stabilire a pensiei

[Articolul 20.](#) Stabilirea dizabilității

[Articolul 21.](#) Cauzele dizabilității

[Articolul 22.](#) Mărimea pensiei

[Articolul 23.](#) Mărimea minimă a pensiei

[Articolul 24.](#) Stabilirea pensiei de dizabilitate în mărimea pensiei pentru vechime în muncă

[Articolul 25.](#) *Abrogat*

[Articolul 26.](#) Majorarea pensiei de dizabilitate pentru participanții la acțiuni de luptă în timp de pace și pentru persoanele supuse represiunilor nedrepte

[Articolul 26¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 27.](#) *Abrogat*

[Articolul 28.](#) Recalcularea pensiei în cazul schimbării gradului de dizabilitate

[Articolul 29.](#) Reluarea plății pensiei în cazul întreruperii dizabilității

Capitolul IV

PENSIILE ÎN CAZUL PIERDERII ÎNȚREȚINĂTORULUI

[Articolul 30.](#) Condițiile de stabilire a pensiei

[Articolul 31.](#) Membrii de familie care au dreptul la pensie în cazul pierderii înțreținătorului

[Articolul 32.](#) Membrii de familie care sînt considerați persoane înțreținute

[Articolul 33.](#) Plata pensiei copiilor înțreținuți pe deplin de stat

[Articolul 34.](#) Dreptul la pensie al părinților adoptivi și al copiilor adoptivi

[Articolul 35.](#) Dreptul la pensie al tatălui vitreg și al mamei vitrege, al fiului vitreg și al fiicei vitrege

[Articolul 36.](#) Păstrarea pensiei în caz de recăsătorire

[Articolul 37.](#) Mărimea pensiei

[Articolul 38.](#) Mărimea minimă a pensiei pentru familiile militarilor în termen

[Articolul 39.](#) *Abrogat*

[Articolul 39¹.](#) Majorarea pensiei văduvelor

[Articolul 40.](#) Perioada pentru care se stabilește pensia

[Articolul 41.](#) Stabilirea unei pensii comune pentru toți membrii de familie. Separarea cotei de pensie

[Articolul 42.](#) Modificarea mărimii pensiei și încetarea plății ei

[Articolul 43.](#) Modul și termenele de stabilire a dizabilității membrilor de familie

Capitolul V

CALCULAREA PENSIILOR

[Articolul 44.](#) Cîștigul (solda) din care se calculează pensia

[Articolul 45.](#) *Abrogat*

[Articolul 46.](#) Calcularea pensiei pentru familiile pensionarilor

[Articolul 47.](#) *Abrogat*

Capitolul VI

STABILIREA PENSIILOR

[Articolul 48.](#) Stabilirea pensiilor

[Articolul 49.](#) Solicitarea pensiei

[Articolul 50.](#) Termenele de stabilire a pensiilor

[Articolul 51.](#) Termenele de recalculare a pensiilor

Capitolul VII PLATA PENSIILOR

[Articolul 52.](#) Plata pensiei

[Articolul 53.](#) Plata pensiei în caz de câștig sau de alt venit

[Articolul 54.](#) Plata pensiilor pentru perioada precedentă

[Articolul 55.](#) Plata pensiilor pensionarilor care trăiesc la aziluri

[Articolul 56.](#) Plata pensiilor în perioada de tratament staționar

[Articolul 57.](#) *Abrogat*

[Articolul 58.](#) Reținerile din pensii

[Articolul 59.](#) Plata pensiilor și ajutorului în caz de deces

[Articolul 60.](#) Plata pensiei la stabilirea domiciliului în străinătate

Capitolul VIII PROCEDURA RECALCULĂRII PENSIILOR

[Articolul 61.](#) Recalcularea pensiilor stabilite anterior

[Articolul 62.](#) *Abrogat*

[Articolul 63.](#) *Abrogat*

[Articolul 64.](#) Indexarea pensiilor

[Articolul 65.](#) *Abrogat*

[Articolul 65¹.](#) Suportul financiar de stat

Notă: În cuprinsul legii, sintagma „Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „[Legea nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii” la forma gramaticală corespunzătoare, iar cuvintele „au satisfăcut” se substituie cu cuvintele „au îndeplinit”, conform Legii nr.190 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021

Notă: În cuprinsul legii, după sintagma „trupele organelor afacerilor interne”, cu excepția cazurilor în care se referă la trupele organelor afacerilor interne ale fostei U.R.S.S., la orice formă gramaticală, se introduce textul „și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri” la forma gramaticală corespunzătoare, conform [Legii nr.220 din 08.11.2018](#), în vigoare 12.12.2018

Notă: În cuprinsul legii, cuvintele „pensia de invaliditate” se substituie cu cuvintele „pensia de dizabilitate”, conform [Legii nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016

Notă: În cuprinsul legii sintagma “Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției” se substituie cu sintagma “Centrul Național Anticorupție” conform [Legii nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012

Prezenta lege stabilește condițiile de asigurare cu pensii a cetățenilor Republicii Moldova: militari ai Forțelor Armate, colaboratori ai Serviciului de Protecție și Pază de Stat, ofițeri de informații și securitate, persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, persoane din efectivul de comandă suprem și colaboratori care îndeplinesc serviciul special prin contract în cadrul Centrului Național Anticorupție, funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, pensionari din rîndul militarilor forțelor armate, al organelor securității statului, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al persoanelor care au îndeplinit serviciul militar sau special prin contract în cadrul organelor similare

anterioare celor nominalizate, inclusiv ale fostei U.R.S.S., și familiile acestora.

[Preambulul modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Preambulul completat prin [Legea nr.314 din 22.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

[Preambulul în redacția [Legii nr.65 din 07.04.2011](#), în vigoare 08.07.2011]

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Tipurile de asigurare cu pensii

(1) Militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

(2) Militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au devenit persoane cu dizabilități în condițiile prezentei legi au dreptul la pensie de dizabilitate.

(3) Familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri decedate sau căzute la datorie au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului.

[Art.1 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.1 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 2. Condițiile de asigurare cu pensii

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

(2) Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit.a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

[Alin.(3) art.2 abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

(4) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri li se stabilește pensie de dizabilitate, iar familiilor acestora pensie în cazul pierderii întreținătorului, independent de durata serviciului.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 3. Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii în termen și familiile lor

De dreptul la pensie în condițiile stabilite pentru militarii în termen și familiile lor (dacă nu există o altă clauză) beneficiază:

a) partizanii și ilegalii recunoscuți ca atare de legislația în vigoare (cu excepția celor prevăzuți în art.4);

b) muncitorii și funcționarii de categoriile respective, stabilite de Guvern, care au devenit persoane cu dizabilități ca urmare a unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecțiuni contractate în timpul îndeplinirii

serviciului militar în cel de al doilea război mondial sau exercitării obligațiilor de muncă în zonele operațiilor de luptă (pe sectoarele de cale ferată din imediata apropiere a frontului, la construcțiile genistice de pe liniile de apărare, la bazele maritime militare, pe aerodromuri etc.) și familiile lor;

c) participanții la cel de al doilea război mondial în componența Armatei Române și familiile lor;

d) cetățenii care au făcut parte din efectivul batalioanelor de vânătoare, plutoanelor și detașamentelor de apărare a populației și familiile lor;

e) supușii serviciului militar chemați la concentrări de instruire, de control sau speciale și familiile lor;

f) lucrătorii pazei militarizate care nu beneficiază de asigurări sociale de stat și familiile lor.

[Art.3 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 4. Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii care îndeplinesc serviciu prin contract și familiile lor

(1) Persoanele care, în detașamente și unități de partizani, au avut funcții de comandă echivalente funcțiilor pentru corpul de ofițeri și familiile lor au dreptul la pensie în condițiile stabilite pentru corpul de ofițeri și familiile lor.

(2) Persoanele de sex feminin care s-au angajat benevol în serviciu militar activ în funcții din efectivul de soldați și corpul de sergenți beneficiază de pensie în condițiile stabilite pentru militarii de aceste categorii care îndeplinesc serviciu militar prin contract.

(3) Ofițerii de informații și securitate și membrii lor de familie au dreptul la pensie în aceleași condiții ca și militarii care îndeplinesc serviciul prin contract și, respectiv, ca și membrii de familie ai militarilor, serviciul special în funcția de ofițer de informații și securitate fiind echivalat cu serviciul militar prin contract.

(4) Persoanele din efectivul de comandă suprem al Centrului Național Anticorupție și membrii lor de familie au dreptul la pensie în aceleași condiții ca și militarii care îndeplinesc serviciul prin contract și, respectiv, ca și membrii de familie ai militarilor. Activitatea în funcția de director și director adjunct al Centrului Național Anticorupție se echivalează cu serviciul militar prin contract.

[Art.4 completat prin [Legea nr.314 din 22.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

[Art.4 completat prin [Legea nr.65 din 07.04.2011](#), în vigoare 08.07.2011]

Articolul 5. Stabilirea pensiilor pentru militari, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pentru familiile lor în condițiile [Legii nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii

[Art.5 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 6. Pensiile pentru familiile pensionarilor decedați

Familiile pensionarilor decedați din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului în aceleași condiții cu familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

[Art.6 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 7. Dreptul de alegere a pensiei

Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 8. Mijloacele de plată a pensiilor, ajutoarelor bănești și compensațiilor
Pensiile, ajutoarele bănești și compensațiile se plătesc de la bugetul de stat.

Articolul 9. Ajutoarele bănești și compensațiile

Militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu, familiile de militari, de persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiile funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, pensionarii din rîndul militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și din rîndul funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care și-au pierdut întreținătorul primesc ajutoare bănești și compensații în modul și în mărimile stabilite de Guvern.

[Art.9 în redacția [Legii nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 10. Organele care efectuează asigurarea cu pensii

[Art.10 abrogat prin [Legea nr.282 din 16.12.2016](#), în vigoare 01.01.2017]

[Art.10 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 11. Asigurarea cu pensii a pensionarilor din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, familiilor lor

(1) Asigurarea cu pensii a militarilor pensionari din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S., precum și a familiilor lor, se efectuează în condițiile prevăzute pentru militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, în conformitate cu categoria respectivă.

(2) Asigurarea cu pensii a militarilor din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale altor state, precum și a familiilor acestora, se efectuează în baza contractelor (acordurilor) bilaterale privind asigurarea socială.

[Art.11 modificat prin [Legea nr.190 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

Articolul 12. Pensiile pentru persoanele care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl

Condițiile de asigurare cu pensii a militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl sînt stabilite în [Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl](#) sau de prezenta lege.

[Art.12 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Capitolul II

PENSIILE PENTRU VECHIME ÎN MUNCĂ

Articolul 13. Condițiile de stabilire a pensiei

Dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au:

a) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, pînă la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform următorului tabel:

De la 1 iulie	Vechimea în serviciu
2011	20 ani 6 luni
2012	21 ani

2013	21 ani 6 luni
2014	22 ani
2015	22 ani 6 luni
2016	23 ani
2017	23 ani 6 luni
2018	24 ani
2019	24 ani 6 luni
2020	25 ani

b) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu pentru limită de vîrstă sau din motive de boală, care, în ziua eliberării din serviciu, au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne;

c) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din motive de sănătate limitată sau în caz de reorganizare a statelor, care, în ziua eliberării, au atins limita de vîrstă în serviciul militar prin contract sau în serviciul în organele afacerilor interne și au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne;

d) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din alte motive decît cele expuse la lit.b) și c) din prezentul articol, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne, la atingerea vîrstei de pensionare stabilite de [Legea nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii.

[Art.13 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.13 modificat prin [Legea nr.56 din 09.06.2011](#), în vigoare 01.07.2011]

Articolul 14. Mărimea pensiilor

Mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții:

a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art.13 lit.a) – 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vîrstă sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit.a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume;

b) pentru militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciu militar sau în serviciu în organele afacerilor interne (art.13, lit.b), c) și d): pentru vechime totală în muncă de 25 de ani – 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani – 1 procent din suma respectivă a soldei sau a salariului, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

[Art.14 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.56 din 09.06.2011](#), în vigoare 01.07.2011]

Articolul 15. Mărimea minimă a pensiei

[Art. 15 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 16. Majorarea pensiei pentru vechime în muncă pentru participanții la acțiuni de luptă în timp de pace, pentru persoanele supuse represiunilor nedrepte și pentru familiile acestora

(1) Se majorează pensia pentru vechime în muncă:

a) militarilor care au îndeplinit serviciu prin contract și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace – cu 135 lei;

b) persoanelor supuse pe nedrept represiunilor, reclusiunii sau tratamentului în instituții de psihiatrie – cu 75 lei;

c) persoanelor supuse represiunilor nedrepte și familiilor acestora, care s-au aflat în locuri de exil (deportare) – cu 35 lei;

d) persoanelor condamnate pentru infracțiuni politice și ulterior reabilitate care s-au aflat în locuri de reclusiune și foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, în ghetouri și în alte locuri de deținere forțată – cu 300 lei.

[Art. 16 modificat prin [Legea nr.190 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art. 16 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 17. Suplimentele la pensia pentru vechime în muncă

[Art. 17 abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

Articolul 18. Calcularea vechimii în muncă

La calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul:

a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcțiile corpului de comandă și în trupe, serviciul în cadrul sistemului penitenciar și/sau sistemului administrației penitenciare, serviciul în detașamentele și formațiunile de partizani; timpul lucrat în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol și dacă militarul nu a săvârșit în prizonierat infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și al funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deferiți fără temei justiției sau supuși represiunilor nedrepte și reabilitați ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare și în Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale;

b) timpul de studii în instituții de învățământ superior civil, dar nu mai mult de 5 ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii – persoanelor din corpul de ofițeri militari și din corpul de comandă (cu excepția corpului de ofițeri inferiori) al organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;

c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi;

d) serviciul în forțele armate, în organele securității de stat și în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au fost transferați, în modul stabilit, în Forțele Armate, în organele securității statului și în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova;

e) 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu – persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de

comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;

f) alte perioade de activitate prevăzute de legislație.

[Art.18 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Capitolul III **PENSIILE DE DIZABILITATE**

Articolul 19. Condițiile de stabilire a pensiei

Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au devenit persoane cu dizabilități li se stabilesc pensii de dizabilitate, dacă dizabilitatea a survenit în timpul îndeplinirii serviciului sau cel mult după trei luni de la eliberare din serviciu, sau după expirarea acestui termen, dacă a fost cauzată de o rănire, contuzie, schilodire sau afecțiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului.

[Art.19 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.19 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 20. Stabilirea dizabilității

Gradele de dizabilitate, cauzele și timpul survenirii dizabilității sînt stabilite de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale.

[Art.20 în redacția [Legii nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 21. Cauzele dizabilității

În funcție de cauzele dizabilității, persoanele cu dizabilități din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri se clasifică în două categorii:

a) persoane cu dizabilități de pe urma războiului – în cazul în care dizabilitatea este cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire în perioada celui de al doilea război mondial, în cazul lichidării urmărilor catastrofei de la Cernobîl, îndeplinirii altor îndatoriri de serviciu militar (de serviciu) ori de afecțiuni legate de aflare pe front, în detașamente și formațiuni de partizani, în organizații și grupe ilegale în cel de al doilea război mondial, precum și de participare la lichidarea urmărilor catastrofei de la Cernobîl sau la acțiuni de luptă în timp de pace;

b) persoane cu dizabilități – în cazul în care dizabilitatea este cauzată de o schilodire în accident nelegat de îndeplinirea îndatoririlor de serviciu militar (de serviciu) sau de o afecțiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului.

[Art.21 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.21 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 22. Mărirea pensiei

(1) Mărirea pensiei de dizabilitate se stabilește în următoarele proporții:

a) persoanelor cu dizabilități severe și accentuate de pe urma războiului – 75 procente, cu dizabilități medii – 50 procente din sumele respective ale soldei (cîștigului);

b) persoanelor cu dizabilități indicate la art.21 lit.b) încadrate în grad de dizabilitate severă – 75 procente, dizabilitate accentuată – 55 procente și dizabilitate medie – 30 procente din sumele respective ale soldei (cîștigului).

(2) Prevederile prezentului articol nu se extind asupra militarilor în termen.

[Art.22 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 23. Mărirea minimă a pensiei

Mărirea minimă a pensiei de dizabilitate se stabilește în următoarele proporții:

a) pentru persoanele cu dizabilități severe și accentuate de pe urma războiului din rîndurile soldaților în termen – 504 lei, cu dizabilități medii – 252 lei, pentru persoanele cu dizabilități indicate la art.21 lit.b) încadrate în grad de dizabilitate severă și accentuată din rîndurile soldaților în termen – 336 lei, iar în grad de dizabilitate medie – 168 lei;

a¹) pentru persoanele încadrate în grad de dizabilitate severă în urma participării la acțiunile de luptă din Afganistan și în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova din rîndul militarilor în termen – 3500 lei, încadrate în grad de dizabilitate accentuată – 2500 lei și încadrate în grad de dizabilitate medie – 1500 lei;

b) pentru persoanele cu dizabilități din rîndurile caporalilor, sergenților și plutonierilor în termen – 110 procente din sumele prevăzute la lit.a).

[Art.23 completat prin [Legea nr.72 din 13.04.2017](#), în vigoare 19.05.2017]

[Art.23 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 24. Stabilirea pensiei de dizabilitate în mărimea pensiei pentru vechime în muncă

Dacă persoanele cu dizabilități din rîndurile militarilor care au îndeplinit serviciu prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri au vechimea în muncă necesară stabilirii pensiei pentru vechime în muncă (art.13 lit.a)) li se poate stabili pensie de dizabilitate în mărimea pensiei pentru vechime în muncă în conformitate cu art.14 lit.a).

[Art.24 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.24 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 25. Suplimentele la pensia de invaliditate

[Art.25 abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

Articolul 26. Majorarea pensiei de dizabilitate pentru participanții la acțiuni de luptă în timp de pace și pentru persoanele supuse represiunilor nedrepte

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace pensia de dizabilitate li se majorează cu 135 lei.

(2) Persoanelor supuse pe nedrept represiunilor, reclusiunii sau tratamentului în instituții de psihiatrie pensia de dizabilitate li se majorează cu 75 lei.

(3) Persoanelor supuse represiunilor nedrepte și familiilor acestora, care s-au aflat în locuri de exil (deportare), pensia de dizabilitate li se majorează cu 35 lei.

(4) Persoanelor condamnate pentru infracțiuni politice și ulterior reabilite care s-au aflat în locuri de reclusiune și foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, în ghetouri și în alte locuri de deținere forțată pensia de dizabilitate li se majorează cu 300 lei.

[Art.26 modificat prin [Legea nr.190 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.26 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 26¹. Majorarea pensiei de invaliditate invalizilor de război

[Art.26¹ abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

Articolul 27. Termenele de stabilire și de plată a pensiei de invaliditate

[Art.27 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 28. Recalcularea pensiei în cazul schimbării gradului de dizabilitate

La schimbarea gradului de dizabilitate după stabilirea pensiei se schimbă și mărimea pensiei. Dacă starea sănătății persoanei cu dizabilități de pe urma războiului se agravează ca urmare a unei afecțiuni

generale, unui accident de muncă sau boli profesionale, pensia se recalculează conform noului grad de dizabilitate, păstrându-se cauzele dizabilității.

[Art.28 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 29. Reluarea plății pensiei în cazul întreruperii dizabilității

(1) Dacă persoana cu dizabilități din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă sau din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri a depășit termenul de reexaminare în cadrul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau în cadrul structurilor sale teritoriale, plata pensiei acesteia se suspendă, iar în cazul reconfirmării dizabilității, se reia din ziua suspendării, însă cel mult pentru o lună înainte de data reexaminării.

(2) În cazul în care persoana cu dizabilități a depășit motivat termenul de reexaminare, plata pensiei se reia din ziua suspendării ei, însă cel mult pentru trei ani înainte de ziua reexaminării, atunci când Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale îi confirmă dizabilitatea pentru această perioadă.

[Art.29 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.29 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Capitolul IV

PENSIILE ÎN CAZUL PIERDERII ÎNTREȚINĂTORULUI

Articolul 30. Condițiile de stabilire a pensiei

(1) Pentru familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri se stabilesc pensii în cazul pierderii întreținătorului, dacă acesta a decedat în timp ce îndeplinea serviciul sau cel mult peste trei luni de la data eliberării din serviciu, sau după expirarea acestui termen dacă decesul a fost cauzat de rănire, contuzionare, schilodire sau de o afecțiune contractată în perioada îndeplinirii serviciului, iar pentru familiile de pensionari din categoria acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri dacă întreținătorul a decedat în perioada în care primea pensie sau cel târziu peste 5 ani de la încetarea plății pensiei.

(2) Familiile militarilor dispăruți fără urmă în perioada operațiunilor de luptă sînt asimilate familiilor celor căzuți pe front.

[Art.30 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 31. Membrii de familie care au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului

(1) Dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului îl au membrii inapți pentru muncă din familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și din familiile funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, decedați sau căzuți la datorie, întreținuți de către aceștia. Pensia se acordă, indiferent dacă au fost sau nu întreținuți de către cel decedat: copiii inapți pentru muncă; părinților inapți pentru muncă și soției (soțului), dacă după moartea întreținătorului aceștia și-au pierdut sursa de existență; părinților inapți pentru muncă și soțiilor (soților) inapte pentru muncă ale militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, căzuți pe front sau în timpul participării la operațiuni de luptă pe timp de pace.

(2) La stabilirea dreptului la pensie în cazul pierderii întreținătorului, inapți pentru muncă sînt considerați următorii membri de familie:

a) copiii, frații, surorile și nepoții care nu au atins vârsta de 18 ani sau care au depășit această vîrstă, dacă au devenit persoane cu dizabilități înainte de a fi împlinit 18 ani, iar elevii din școlile profesional-tehnice și licee, colegii, studenții din instituțiile de învățămînt superior beneficiază de dreptul la pensie pînă la absolvirea acestor instituții, dar cel mult pînă la atingerea vîrstei de 23 de ani. Totodată,

frații, surorile și nepoții se bucură de dreptul la pensie doar în cazul în care nu au părinți apti pentru muncă;

b) tatăl, mama și soția (soțul) care au atins vârsta pensionării prevăzută de [Legea nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii sau sînt încadrați în grad de dizabilitate, precum și mamele și soțiile în vîrstă de 50 de ani ale militarilor și ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au decedat în urma unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecțiuni contractate în timpul participării la operațiuni de luptă pe timp de pace;

c) soția (soțul) sau unul dintre părinți, bunelul, bunica, fratele sau sora, indiferent de vîrstă sau de capacitatea de muncă, dacă ea (el) îngrijește copiii, frații, surorile sau nepoții întreținătorului decedat, atunci cînd aceștia nu au atins vîrstă de 8 ani, indiferent dacă au fost sau nu întreținuți de către cel decedat, și nu lucrează, iar soția (soțul) militarului, persoanei din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare și a (al) pensionarului din categoria acestora, decedați ca urmare a cauzelor indicate în art.21 lit.a) care îngrijește copii ce nu au atins vîrstă de 8 ani ai militarului, ai persoanei din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ai funcționarului public cu statut special din sistemul administrației penitenciare (pensionarului) decedat, indiferent dacă lucrează sau nu;

d) bunelul și bunica în cazul în care nu există persoane obligate, conform legii, să-i întrețină.

(3) Pentru părinții și soțiile (soții) unor categorii aparte de militari, de persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și de funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, căzuți la datorie, Guvernul poate stabili alte condiții de asigurare cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

[Art.31 în redacția [Legii nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.31 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 32. Membrii de familie care sînt considerați persoane întreținute

(1) Membrii de familie ai celui decedat sînt considerați că au fost întreținuți de el, dacă au fost întreținuți pe deplin sau au primit din partea lui ajutor care constituia sursa lor de existență permanentă și de bază.

(2) Membrii de familie ai celui decedat pentru care ajutorul acestuia constituia sursă de existență permanentă și de bază dar care primeau o altă pensie au dreptul de obținere.

Articolul 33. Plata pensiei copiilor întreținuți pe deplin de stat

(1) Copiii care și-au pierdut ambii părinți primesc în perioada în care sînt întreținuți pe deplin de stat pensii integrale.

(2) Ceilalți copii întreținuți pe deplin de stat primesc 50 procente din pensia stabilită.

Articolul 34. Dreptul la pensie al părinților adoptivi și al copiilor adoptivi

(1) Părinții adoptivi beneficiază de aceleași drepturi la pensie ca și părinții firești, iar copiii adoptivi – ca și copiii de sînge.

(2) Copiii minori care au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului își mențin acest drept și în cazul în care sînt adoptați.

Articolul 35. Dreptul la pensie al tatălui vitreg și al mamei vitrege, al fiului vitreg și al fiicei vitrege

(1) Tatăl vitreg și mama vitregă au același drept la pensie ca și părinții firești dacă au educat sau întreținut cel puțin 5 ani fiul vitreg decedat sau fiica vitregă decedată.

(2) Fiul vitreg sau fiica vitregă, dacă nu au primit pensie alimentară de la părinții firești, au dreptul la pensie ca și copiii de sînge.

Articolul 36. Păstrarea pensiei în caz de recăsătorire

Pensia stabilită în legătură cu decesul soțului (soției) se păstrează și în cazul în care pensionarul

se recăsătorește.

Articolul 37. Mărimea pensiei

(1) Pensia în cazul pierderii întreținătorului se stabilește în următoarele mărimi:

a) pentru familiile militarilor, ale funcționarilor publici cu statut special, care au decedat în urma unei răniri, contuzionări sau schilodiri în timpul unui accident legat de îndeplinirea obligațiilor serviciului militar/special – 50% din venitul mediu lunar al întreținătorului pentru fiecare membru de familie inapt pentru muncă;

b) pentru familiile militarilor, ale funcționarilor publici cu statut special, care au decedat în urma unei schilodiri în timpul unui accident nelegat de îndeplinirea obligațiilor serviciului militar/special sau în urma unei afecțiuni contractate în timpul îndeplinirii serviciului militar/special – 50% din venitul mediu lunar al întreținătorului pentru fiecare membru inapt pentru muncă.

(2) Pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, decedați ca urmare a schilodirilor sau afecțiunilor cauzate de catastrofa de la Cernobîl, pensia în cazul pierderii întreținătorului se acordă, la dorință, în modul și mărimea stabilită de Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

[Art.37 modificat prin [Legea nr.161 din 20.07.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.37 în redacția [Legii nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.37 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 38. Mărimea minimă a pensiei pentru familiile militarilor în termen

Pensia minimă în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile militarilor în termen, calculată pentru fiecare membru al familiei inapt de muncă, se stabilește:

a) la calcularea pensiei în conformitate cu art.37 lit.a): pentru familiile soldaților în termen – 336 lei, pentru familiile caporalilor, sergenților și plutonierilor în termen – 369,6 lei;

b) la calcularea pensiei în conformitate cu art.37 lit.b): pentru familiile categoriilor respective de militari în termen – 75 procente din mărimea prevăzută la lit.a).

Articolul 39. Calcularea pensiei pentru orfanii de ambii părinți

[Art.39 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 39¹. Majorarea pensiei văduvelor

[Alin.(1) art.39¹ abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

(2) Văduvelor persoanelor condamnate pentru infracțiuni politice și ulterior reabilite care s-au aflat în locuri de recluziune și văduvelor foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, în ghetouri și în alte locuri de deținere forțată ce beneficiază de pensie în cazul pierderii întreținătorului și care nu s-au recăsătorit, pensia li se majorează cu 150 lei.

[Art.39¹ modificat prin [Legea nr.190 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

Articolul 40. Perioada pentru care se stabilește pensia

Pensia în cazul pierderii întreținătorului se stabilește pentru întreaga perioadă în care membrul familiei decedatului este considerat inapt pentru muncă, iar membrilor care au atins vârsta prevăzută în art.41 alin.(1) din [Legea nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii li se stabilește pensie viageră.

Articolul 41. Stabilirea unei pensii comune pentru toți membrii de familie. Separarea cotei de pensie

(1) Se stabilește o singură pensie comună pentru toți membrii de familie care au dreptul la ea.

(2) La solicitarea membrului de familie cota de pensie ce-i aparține se separă și i se plătește

aparte. Separarea cotei de pensie se efectuează de la data de 1 a lunii următoare celei în care a fost depusă cererea de separare a cotei de pensie.

Articolul 42. Modificarea mărimii pensiei și încetarea plății ei

Dacă în familia căreia i s-a stabilit pensie în cazul pierderii întreținătorului se produc schimbări în urma cărora unii membri sau familia pierde dreptul la pensie, pensia se recalculează sau nu se mai plătește de la data de 1 a lunii următoare celei în care s-au produs schimbările.

Articolul 43. Modul și termenele de stabilire a dizabilității membrilor de familie

Modul și termenele de stabilire a dizabilității, prevăzute în art.20 și 29, se extind și asupra membrilor de familie încadrați în grad de dizabilitate.

[Art.43 în redacția [Legii nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Capitolul V CALCULAREA PENSIILOR

Articolul 44. Cîștigul (solda) din care se calculează pensia

(1) Pensia pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

(2) Pensia pentru persoanele menționate se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

[Art.44 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 45. Recalcularea pensiei dintr-un cîștig mai mare

[Art.45 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 46. Calcularea pensiei pentru familiile pensionarilor

Pensia în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile pensionarilor din rândurile militarilor și ale funcționarilor publici cu statut special se calculează în mărime de 50% din cuantumul pensiei plătite pensionarului decedat.

[Art.46 în redacția [Legii nr.161 din 20.07.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.46 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 47. Majorarea mărimilor minime ale pensiilor și ale mărimilor maxime ale soldei (cîștigului)

[Art.47 abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

Capitolul VI STABILIREA PENSIILOR

Articolul 48. Stabilirea pensiilor

Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

[Art.48 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.48 în redacția [Legii nr.282 din 16.12.2016](#), în vigoare 01.01.2017]

[Art.48 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 49. Solicitarea pensiei

(1) Militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale.

(2) Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

(3) Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (cîștigul), eliberate de organele abilitate.

[Art.49 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.49 în redacția [Legii nr.282 din 16.12.2016](#), în vigoare 01.01.2017]

[Art.49 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 50. Termenele de stabilire a pensiilor

(1) Pensiile se stabilesc:

a) pentru militarii în termen – de la data ieșirii din spital, dar nu mai devreme de la data eliberării din serviciu, dacă stabilirea gradului de dizabilitate de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale și solicitarea pensiei s-au produs cel târziu peste trei luni, respectiv, de la data ieșirii din spital sau eliberării din serviciu, iar pentru familiile militarilor în termen și ale pensionarilor din rîndurile acestor militari – de la data decesului întreținătorului sau a apariției dreptului la pensie, dar cel mult cu 12 luni înainte de solicitarea pensiei. Pentru părinții și soția (soțul) militarilor și pensionarilor indicați care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență – de la data solicitării pensiei;

b) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare – de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă, iar pentru familiile acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și ale pensionarilor din rîndurile acestora – de la data decesului întreținătorului, dar nu mai înainte de data următoare celei în care acestuia i s-a plătit solda sau pensia, cu excepția următoarelor cazuri în care pensia se poate stabili mai târziu:

– pentru militarii enumerați, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, încadrați în grad de dizabilitate după expirarea a trei luni de la data eliberării din serviciu sau în urma unui accident, sau în urma unei afecțiuni survenite după eliberarea din serviciu – de la data stabilirii gradului de dizabilitate;

– pentru membrii de familie ai militarilor enumerați, ai persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ai funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, precum și ai pensionarilor din rîndurile acestora, care au obținut dreptul la pensie după decesul întreținătorului – de la data apariției dreptului la pensie, iar pentru părinții sau soția (soțul) care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență – de la data solicitării pensiei;

c) persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) ale organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciul militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne – de la data emiterii ordinului de prelungire a termenului de aflare în serviciu.

(2) În cazul adresării tardive, pensia pentru perioada precedentă se stabilește de la data apariției dreptului la pensie, dar cel mult cu 12 luni înainte de solicitarea pensiei.

[Art.50 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.50 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 51. Termenele de recalculare a pensiilor

(1) În cazul apariției unor circumstanțe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de [Legea nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii.

(2) Recalcularea pensiilor pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora se efectuează de la data de 1 a lunii următoare celei în care au survenit circumstanțele ce cauzează modificarea mărimii pensiei. Totodată, dacă pensionarul beneficiază de dreptul la majorarea pensiei, diferența de pensie i se poate plăti doar pentru 12 luni trecute.

[Art.51 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Capitolul VII PLATA PENSIILOR

Articolul 52. Plata pensiei

(1) Plata pensiei se face lunar, pentru luna în curs, de către prestatorul de servicii de plată desemnat de către beneficiar. Modul de organizare a activităților privind plata pensiilor se stabilește de către Guvern.

(2) Pensia se plătește personal titularului, tutorelui, curatorului și mandatarilor acestora.

(3) Pensia se plătește mandatarului numai la prezentarea procurii, a cărei valabilitate nu poate fi mai mare de 6 luni consecutive.

[Art.52 modificat prin [Legea nr.190 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.52 în redacția [Legii nr.282 din 16.12.2016](#), în vigoare 01.01.2017]

[Art.52 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 53. Plata pensiei în caz de câștig sau de alt venit

Pensiile se achită integral, indiferent dacă pensionarii au sau nu câștig sau alt venit.

[Art.53 modificat prin [Legea nr.19 din 17.02.2011](#), în vigoare 18.03.2011]

Articolul 54. Plata pensiilor pentru perioada precedentă

Suma pensiei calculată pentru pensionarii din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

[Art.54 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 55. Plata pensiilor pensionarilor care trăiesc la aziluri

(1) Pensionarilor fără familie din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și al funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care trăiesc în aziluri li se plătește diferența dintre pensie și costul întreținerii, dar nu mai puțin de 25 procente din pensia stabilită. Dacă pensionarul care trăiește în azil întreține membri de familie inapți pentru muncă din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului, pensia se plătește în felul următor: 25 procente din pensia stabilită se plătesc pensionarului, iar cealaltă parte, însă nu mai mult de 50 procente

din mărimea stabilită, acestor membri.

(2) Pensionarilor membri ai familiei militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și al funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri li se plătesc, în perioada domiciliului în azil, 10 procente din pensia stabilită. Dacă mărimea pensiei depășește costul întreținerii în azil, se plătește diferența dintre pensie și costul întreținerii, dar nu mai puțin de 10 procente din pensie.

[Art.55 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 56. Plata pensiilor în perioada de tratament staționar

Pensia se plătește integral pentru întreaga perioadă de tratament staționar (în spital, clinică, în alte instituții medicale) și de aflare în leprozerie.

Articolul 57. Suspendarea plății pensiei în perioada privațiunii de libertate

[Art.57 abrogat prin [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#), în vigoare 10.06.2008]

Articolul 58. Reținerile din pensii

Reținerile din pensii se efectuează în condițiile [Legii nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii.

[Art.58 în redacția [Legii nr.282 din 16.12.2016](#), în vigoare 01.01.2017]

[Art.58 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 59. Plata pensiilor și ajutorului în caz de deces

(1) Suma pensiei ce se cuvine pensionarului din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, precum și membrilor familiilor acestora, neîncasată din cauza încetării din viață a pensionarului, nu constituie o moștenire, ci se plătește membrilor familiei din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

(2) Pensia neplătită la timp beneficiarului decedat se plătește soțului supraviețuitor, părinților sau copiilor acestuia, iar în cazul lipsei acestora – persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

(3) În cazul încetării din viață a pensionarului, familiei sau persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces i se plătește un ajutor de deces în cuantum echivalent cu cel stabilit anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(4) Sumele indicate se plătesc dacă cererea a fost depusă cel târziu la 1 an de la data decesului.

[Art.59 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.59 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Articolul 60. Plata pensiei la stabilirea domiciliului în străinătate

(1) Militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și familiile acestora care și-au stabilit domiciliul în țări cu care Republica Moldova nu are încheiat acord cu privire la garanțiile sociale și asigurarea cu pensii a foștilor militari și a membrilor familiilor lor au dreptul la pensie în condițiile prezentei legi.

(2) Modul de solicitare și de plată a pensiei se stabilește de către Guvern.

[Art.60 în redacția [Legii nr.190 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

Notă: Se declară neconstituțional art.60, conform Hot. Curții Constituționale nr.29 din 26.11.2020, în vigoare 26.11.2020

[Art.60 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 61. Recalcularea pensiilor stabilite anterior

(1) Recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

(2) Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculat după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

[Art.61 modificat prin [Legea nr.245 din 15.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

Articolul 62. Cîștigul de care se ține cont la recalcularea pensiilor

[Art.62 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 63. Majorarea pensiilor în legătură cu modificarea indicelui costului vieții

[Art.63 abrogat prin [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 05.01.2007]

Articolul 64. Indexarea pensiilor

Pensiile stabilite conform prezentei legi se indexează în condițiile art.13 din [Legea nr.156/1998](#) privind sistemul public de pensii. Indexarea se efectuează din contul bugetului de stat.

[Art.64 în redacția [Legii nr.162 din 06.12.2019](#), în vigoare 01.01.2020]

[Art.64 modificat prin [Legea nr.24 din 11.03.2019](#), în vigoare 15.03.2019]

Articolul 65. Majorarea pensiilor

[Art.65 abrogat prin [Legea nr.147 din 17.07.2014](#), în vigoare 01.07.2014]

[Art.65 modificat prin [Legea nr.28 din 13.03.2014](#), în vigoare 01.04.2014]

[Art.65 introdus prin [Legea nr.51 din 28.03.2013](#), în vigoare 01.04.2013]

Articolul 65¹. Suportul financiar de stat

(1) De la 1 iulie 2014 se acordă lunar suport financiar de stat în sumă de 180 de lei beneficiarilor de pensii al căror quantum nu depășește 1500 de lei.

(2) Cheltuielile legate de plata suportului financiar de stat sînt suportate din bugetul de stat.

[Art.65¹ introdus prin [Legea nr.147 din 17.07.2014](#), în vigoare 01.07.2014]

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Mircea SNEGUR

Chișinău, 23 iunie 1993

Nr.1544-XII.

* Republicată în temeiul [Hotărîrii Parlamentului nr.1546-XIII din 25.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.176.

Modificată și completată prin:

- 1) [Legea nr.451-XIII din 06.05.1995](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.33, art.358;
- 2) [Legea nr.709-XIII din 26.12.1995](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.8-9, art.90;
- 3) [Legea nr.1426-XIII din 23.12.1997](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.9, art.50;

- 4) [Legea nr.96-XIV din 16.07.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.74, art.505;
- 5) [Legea nr.216-XIV din 12.12.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.119-120, art.719;
- 6) [Legea nr.754-XIV din 23.12.1999](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.156, art.766;
- 7) [Legea nr.543-XV din 12.10.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.141-143, art.1095;
- 8) [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.96-99, art.707;
- 9) [Legea nr.65-XV din 04.03.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.53-55, art.304;
- 10) [Legea nr.335-XV din 07.10.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.193-198, art.886;
- 11) [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.142-145, art.702;
- 12) [Legea nr.439-XVI din 28.12.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.1-2, art.2;
- 13) [Legea nr.94-XVI din 08.05.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.102, art.378;
- 14) [Legea nr.146-XVI din 27.06.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.134-137, art.529;
- 15) [Hot. Curții Constituționale nr.10 din 02.06.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.101, art.10.